

SAYI:52 | AYLIK EDEBİYAT KÜLTÜR VE SANAT DERGİSİ | EYLÜL 2025

KÜPEŞTE

K A L E M E V E K İ T A B A T U T U N A N L A R A

BAŞLARKEN

"Her şey zıddıyla kaimdir," diye anlamlı bir söz vardır çoğumuzun bildiği. Yani her şey zıddıyla birlikte var olur. Hastalık gelmeden sağlığın, ölüm gelmeden hayatın kıymetini anlayamayız örneğin. Kıymetini zıddıyla çok daha iyi anladığımız bir kavram daha var: Gençlik.

TDK sözlüğünde tanımı "İnsan hayatının ergenlikle orta yaş arasındaki dönemi" olarak geçen, başımızda kavak yelleri estiren gençlik. Ulaşana kadar gözümüzde çok büyüttüğümüz, o yaş aralığındayken çok da fark edemediğimiz, orta yaşa adım atınca "Gençken..." diye başlayan cümleler kurduğumuz gençlik.

Küpeşte dergi bu ay "Gençlik" konusunu masaya yatırdı. Birçok kıymetli kalemden metinler okuyucuyla buluşmayı bekliyor. Ayrıca yine bu sayımızda Bozkır'ın Güçlü kalem'i Mustafa Çiftci ile keyifli bir söyleşimiz mevcut.

Bu sayımızı özel yapan bir durum var ki bizi çok heyecanlandırıyor. Küpeşte dergi beş sene önce eylül ayında ilk sayısıyl "Merhaba," demişti. O günden beri kaleme ve kitaba tutunmaya devam ediyoruz. Önce bize bu heyecanı yaşatan Rabbim'e ve yolda bizimle yürüyen, emek verenlere teşekkürü borç bilirim. Sağlıkla nice sayılarda buluşmak duasıyla. Keyifli okumalar.

Hanife Artar Yalçın

K Ü P E Ş T E

Kaleme ve Kitaba Tutunanlara

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Hanife Artar Yalçın

YAZI İŞLERİ SORUMLUSU

Reyhan Karakabak Yılmaz

EDITÖRLER

Demet Yıldız

Reyhan Karakabak Yılmaz

Esmâ Beyza Güleç

Hanife Artar Yalçın

YAZARLAR

Esmâ Beyza Güleç

Demet Yıldız

Rabia Rûmeysa Bilgin

Hanife Artar Yalçın

Reyhan Karakabak Yılmaz

Serpil Özlem Uçar

Rıfat Zengin

Aslıhan Göksu

Emine Ölçer

MİSAFİR YAZARLAR

Çiğdem Yılmaz

Neslihan Atiker Yaşaroğlu

Eda Nur Bişken

Abdulkadir Özdemir

Meryem Öztürk

Gülsüm Sümeyra Kamış

GRAFİK VE MİZANPAJ

Fatma Zehra Bolyalı

Fatma Nur Özdemir

Beyza Kaya

SOSYAL MEDYA

Hanife Artar Yalçın

GENÇLİK BİR AKARSUDUR

Gençlik; bazen hırçın, dalgalı, duyarsız. Bazen coşkun, umutlu, masum ve tahmin edilemez. Gençlik, bir akarsu gibi geçmişî âna bağlayarak geleceğı besler. Tıpkı bir köprü gibi. Bazen şikayetlerin hedef tahtasıdır. Dört bin yıl önce Sümerlerde başlayan “Bu gençlik nereye gidiyor?” siteminin her dönemde tazelenerek yankı bulduğı bir söylemdir.

Bu söylem içinde biraz korku biraz merak biraz umut barındırır. Gençlik, geçmiş kuşağın karnesidir. Neleri umursadığımız; nerelerde iyi, güzel ve kaliteli tercihler yaptığımızın göstergesidir.

İnsan şikâyetle tutunduğunda nelere köprü olduğunu unuttur. Bir kuşak çatışması başlar. “Ah bizim zamanımızda böylemiydi?” nârâları yankılanır, çağların duvarlarında. Oysa gençlik Farsça “Hazine” demektir. Gençlik bir imkândır. Her imkân gibi iyiye, güzele, faydaya ve hayra kullanılabilirken; kötüye, geçiciliğe, zarara da kullanılabilir. İnsan şikâyetibıraktığında gençlik, insan ömrünün en verimli dönemlerindendir. Bir tarla gibi emek verilen tohumun sabırla, umutla ve merakla hasat döneminin; dualarla beslenerek beklenmesidir.

Rehberimiz Kur'an-ı Kerim'de, Kehf suresinde; sistemin sahibi Rabbi'miz, bizi çağlar aşan tavsiyesi ile besler, geliştirir. "Feta" kavramı, gücünü bilgisinden alan genç demektir. Dönemin sorumluluklarına, duyarsızlıklarına... karşı kayıtsız kalamayan bir grub gencin mücadelesi anlatılır. Kendi döneminde yankı bulmasa bile günümüzde hâlâ yol gösteren, zihinleri aydınlatan bir hatırlatmadır. İnsan ömrünün tam ortasına; en görünen yere unutulmaması ve tekrar tekrar hatırlanabilmesi için asılan "hayranlık verici" bir tablodur.

Çiğdem YILMAZ

MİŞLİ GEÇMİŞ ZAMAN

Gençlik, hızlı ve telaşla geçip giden bir mevsim gibidir. Ne zaman başladığını fark etmediğimiz ne zaman bittiğini de anlamadığımız. Ve mevsimler mevsimleri kovalarken artık genç olmadığımızı anlarız.

Oysaki daha geçenlerde ayakkabıları çıkarıp çimlere basmak ve geceleyin arkadaşlarla birlikte sokağa çıkıp dondurma yemek geçmemiş miydi aklından? Gençlik yarım kalmış cümleler gibidir. Akıl sabırsızdır, ruh ise taşkın bir nehir. Bir hayale tutuluruz dünyayı değiştireceğimizi zannederek. Belki de değiştirmişizdir, önce kendi dünyamızı.

Şimdi yavaş yavaş yürüyorum. Daha az konuşuyor daha çok dinliyorum. Ama bir yerde, içimin bir yerlerinde o korkusuz heyecanlı maceraperest çocuk hep yaşıyor. Yapamadığım ne varsa yapmak istiyorum ve bunu yapabileceğime o kadar inanıyorum ki! Sanki daha dünkü genç gibi.

Gençliğimize ne çok güvenmiştik. Sabaha kadar uyanık kalıptesi sabah sınava girmek... Gençken kahvaltısız bir güne başlamak cesaretti, şimdi kahvaltıyı kaçırınca tansiyonlar düşüyor, hayatla bağlantı bir anda kopuyor. Bir zamanlar uykusuz gecelere alışırdı vücut. Gece üçte patates kızartması yapıp felsefe konuşmak en anlamlı şeydi. Şimdi, gece su içmek için uyanınca sabaha kadar göz kırpan biri oluyoruz.

O yaşlarda ne bir bel ağrısı ne diş gıcirtısı sadece kalp kırılırdı. Şimdi kalp kırılmasa da mide yanıyor, bel tutuluyor, ayak şişiyor. Gençken “Hayat kısa, kuralları yok,” diyorduk. Şimdi kırmızı ışıpta geçeni görünce içimizden “Ehliyeti nasıl aldı bu?” diye söyleniyoruz. Hayat bize kuralları değil reçeteleri ezberletti. Romatizma ile göz göze gelmekten çok, birilerinin bize ilaç saatlerini hatırlatması gerekiyor.

Gençlik aslında garip de bir dönemdi. O zamanlarda insan kendini şarjı bitmeyen hem de hiç bitmeyen bir telefon gibi zannediyordu. Sabaha kadar otur, sınava son gece çalış, arkadaşlarla buluş, hayatını sorgula, akşam tekrar buluş, bir bardak çay ve bir simit... Şimdi öyle bir gün geçirsek muhtemelen ertesi günü kas gevşetici ile hayatımıza devam ederiz.

Bizim için gençlik biraz da ilklerin dönemi idi. İlk kalp kırıklığı, ilk defter kenarına yazılan şarkı sözü, ilk büyük hataların pişmanlığı. Çünkü o zaman yapılan hatalarda “Gençtik, olsun,” diyebileceğimiz bahanelerimiz vardı. Ya şimdi?

Artık genç değilim. Sabaha kadar oturmayı bırak akşam yediden sonra kahve içince sabah dörde kadar uyumak ne mümkün? Benim gençlik yıllarımda, dışarıya çıkmak için türlü bahaneler uydurdum. Şimdi gece dışarı çıkmamak için bir sürü bahanelerimiz var. Dizim çok ağrıyor, belim tutuldu, pijamalarımı da giymişim çok rahatım.

Gençlik, geçmiş gitmiş olabilir. Belki biraz yorulmuş, belki bel fıtığı başlamış; belki tansiyon, kalp falan geriden geliyor olabilir. Ama hâlâ içimizde bir yerlerde çay içip şarkı söylemek için kalbimiz fırsat kollamıyor mu? O zaman içimizdeki gençlik alevi sönmessin. Genç olmak mı güzel? Yoksa bilmeden yaşamak mı? O yüzden arada bir gözlerimi kapatıyorum, çayım elimde ama hâlâ acaba saçlarımı kırmızıya boyatsam ya da kırmızı bir manto giysem mi diye aklımdan geçmiyor değil hani.

Neslihan ATİKER
YAŞAROĞLU

BÜYÜYEN BİR SESSİZLİK

Gençlik... Söylenişi bile taze bir rüzgâr gibi insanın içini okşuyor. Ne var ki bu kelime yalnızca genç yaşları değil, ardında derin bir geçmiş, köklü bir anlamı da taşıyor. Sözlüklerdeki tanımından çok daha fazlasını, yaşarken fark edemediğimiz bir süreç olduğunu ancak yıllar geçtikçe kavırıyoruz. Bu yüzden belki de en güzel tanımlardan biri, şiirle yapılabilir. Ama önce kelimenin kökenine inelim.

Nişanyan Sözlük'e göre "genç" sözcüğü Eski Türkçedeki kēnç veya kenç biçimlerinden gelir. Bu kelimenin kökü ise Proto-Türkçeye uzanır: kēn- yani "büyümek, artmak" anlamındadır. "Genç" aslında sadece yaşı küçük olan değil, büyüyen, gelişen kişidir. Bu bağlamda "gençlik" de yalnızca bir yaş aralığı değil, içsel bir genişleme, zamanla yarışan bir büyüme halidir.

Ama her büyüme gibi, bu süreç de kalıcı değildir. Büyüme, bir noktada durur; artış, yerini azalışa bırakır. Gençliğin sessizce gelip geçmesi, fark edilmeden eksilmesi de bu yüzdendir. Bir gün aynaya bakarken, omuzlarımızda gençliğimizin gölgesi kalmış olur yalnızca.

Cahit Sıtkı Tarancı "Gençlik Böyledir İşte" adlı şiirinde tam da bu duyguyu yakalar. Şiir, gençliğin geçiciliğini, onun kıymetinin farkında olmadan geçirilen zamanları ve ardından gelen burukluğu anlatır:

"Gençlik böyledir işte,
Ne güzeldir ne çirkindir,
Ne iyidir ne kötüdür;
Bir bakmışsın geçmiş bile...

Gençlik ne tam anlamıyla bir güzellik çağırısıdır ne de kusursuz bir saflığın temsili. Onu anlamak isteyen biri, hem coşkunluğu hem de bocalamayı birlikte düşünmelidir. Çünkü gençlik, kararlarla dolu bir yol ayrımıdır; kimi zaman en yüksek tepede esen rüzgâr kadar özgür, kimi zaman da yönünü kaybetmiş bir yolcunun kararsızlığı kadar belirsizdir.

İnsan gençken kendisini sonsuza dek yaşayacak sanır. Ölüm uzak bir söylenti gibidir, yorgunluk geçici bir sersemlik... Oysa zaman en çok gençken fark edilmeden akar. Bir gün aynaya bakıldığında, gözlerdeki o çocuksu parıltının yavaşça silinmeye başladığını görür insan. İşte o zaman anlar; gençlik gitmiştir, hem de geri dönmek üzere.

Tarancı'nın şiirindeki o hüznü tını da buradan gelir belki:

"Ne gökyüzü mavidir,

Ne denizler serindir.

Kalbimizde tortusu

Kalır hatıraların."

Gençlik, bir hatıra olmaya başladığında değer kazanır çoğu kişi için. Çünkü yaşarken pek kıymeti bilinmez. İnsan o çağda hep "ileriye" düşünür, yarını bekler. Oysa gençlik, tam da yaşanırken fark edilmesi gereken bir andır. Hayatın en sade, en içten gülümsemesidir.

Yine de gençlik sadece bir yaş değil, bir ruhtur. İçimizde taşıdığımız cesaret, hayal kurma gücü, yeniden başlayabilme umudu... Bunlar varsa, yaş kaç olursa olsun, gençlik içimizdedir.

Ve belki de asıl mesele, Cahit Sıtkı'nın şu sözlerinde gizlidir:

"Gençlik böyledir işte,

Düş ile gerçek arası...

Ne tam uyanık olur,

Ne de derin uykuda..."

İşte bu yüzden gençlik, hem en güzel yanılgımız hem de en unutulmaz gerçeğimizdir.

(Kaynak:<https://www.nisanyansozluk.com/kelime/gen%C3%A7lik>)

Rıfat ZENGİN

ZAMANA DİRENEN RUH

Ne zaman başlar ne zaman biterdi bu gençlik? Bilen var mıydı gerçekten? Bir ruh hali mi, yıllar mı ölçüt? Bence gençlik ne yaşa ne de yıllara bağlı. O; içinde büyüttüğün bir kıvılcım, zamanla alevlenen yine zamanla sönmölenen bir inanç. Sahip olduğun bu inanç; hayata, insanlara, kendine ve yarına dair beslediğin o güçlü ama görünmeyen enerjin. Her şeye yeniden başlayabileceğine olan o derin, saf güven hissin.

Yaşamın ilkbaharı, yeni bir günün coşkusu, belirli bir yaş aralığına sığdıramayacağın parlayan bir ateş. İşte geriye bir iz bırakma arzunda benliğini bulma çaban da otoriteye karşı çıkışın da hep o parlayan ateşin eseri. Çünkü bu mevsimde uyum sağlamayı değil,değiştirmeyi arzularsın. Zihninde her şeye bir “Neden?” sorusu ilişir. Gözlerinde merak, dudaklarında inat vardır. Ne çocukluğun masumlüğünü ne de yetişkinliğin sorumluluk yükünü barındırır içinde. Her şeyin en fazlası istenir bu geçiş mevsiminde. En çok sevmek, en çok gülmek, en çok yaşamak...

Gözlerini ıslıl ıslıl parlatan hayallerin, arzuların sana ne çok iz kazandırdı! Hatalar da bu izin içindeydi hayaller de. İlk yenilgiler, ilk zaferler, ilk kez “gerçekten” hissettiğin her şey... Denemekten korkmamak, düşmekten utanmamak, kalbinin sesine kulak vermek üstelik dünyanın gürültüsüne rağmen. Hatalar yapmaktır bazen bile bile. Çünkü genç olmak, her şeyi yaşayarak öğrenmeyi istemektir. Başkasının yolundan gitmek yerine kendi patikasını açmaya çalışmaktır.

Bazen düşünmeden konuştuğumuz, bazen susup içimize attığımız zamanlardır gençlik. Sevmenin en derini, acının en sessizi, hayal kurmanın en saf hâlidir. Bir bakışla umutlanır, bir sözle yıkılırız. Ama her defasında yeniden başlamak için bir neden buluruz.

Bir sabah uyandın ve o eski heyecanını özlerken buldun kendini. Endişelenme! O hiçbir zaman tam anlamıyla terk etmez bizi. Bir gülüşte, bir sokak lambasında, eski bir defterin sayfasında yeniden beliriverir. Bazen arkadaşlarınla yaptığın bir sohbet ya da eskilerden bir fotoğraf çıkar karşına ve işte o zaman anlarsın: Gençlik geçiciydi, izleri kalıcı. “Ne güzeldi o zamanlar!..” diye fısıldayan içimizdeki ses aslında gençlikte yapılanların boşa olmadığını ve sonsuza

kadar sürmeyeceğini, ne kadar kıymetli olduğunu anlatır sana. Çünkü akıp giden zamanın, sonsuza kadar sürecektir bir ilkbahar olduğu yanılgısına düşmek kolaydır ama belki de asıl mesele gençliğin bitip bitmemesi değildir; belki de asıl mesele yaşama sevincini, tutkunu, umudunu ve cesaretini kaybetmemektir. Gerçek gençlik yaştan bağımsızdır. Benim için genç kalmayı başarabilmek bir inanç meselesi: Hayatın hala güzellikler sunacağına olan inanç.

Eda Nur BİŞKEN

AYNA

Sol üst köşe

Tam kapının karşısında, mint yeşili renge boyanmış, üç tarafı demir parmaklıkla çevrili bir tarafı açık bir bebek karyolası... Duvarlar... Karyolayla aynı renk. Mint yeşili. Aynı renkli iki görseli birbirinden ayıran şeyse yatağın çizgisi. Duvarlar... Bir hastane odasının görüp görebileceği tüm duyguları bağrında saklamış. Fotoğrafa baktığınızda burnunuza gelen anne sütü ve evlat kokusunun yanında. Karyolanın açık tarafında, annesinin kucağında bir bebek. Kucakta ama

ayakta. Annesi, sıkı sıkı tutmuş minik yavrusunu. Bebeğin üstündeki kıyafetin rengi tam seçilemiyor fakat altında tatlı mı tatlı, kırmızı puantiyeli beyaz bir pantolon var; ağzında ise mavi bir emzik. Muhtemelen, sekiz dokuz aylık. Bebek kameraya bakmamış. Anne gülüyor. Gözleri de “Çekiyoruuuum, gülümseyin,” diyen fotoğraf makinesinde. Fakat, endişesi de gözlerinden, dudağının sol üst kısmında çıkan uçuktan okunuyor. Belli ki korkmuş; bebeğime bir şey olursa, diye. Neyse ki olmamış. Olmamış ki o bebek şimdi, kırkına yakın.

Mavi...

Duvarları mavi olsa da umutların,

Bakmayın siz mavi olduğuna.

Benim ümitlerim, hayallerim bir ametistin mor ışıltısına emanet.

Köklerini bebek gözlerimden alıp bugünlere taşıyan.

Sağ Üst Köşe

Bu kez babasının kucağında. Yanında da annesi var yine. İkisi de gülüyor. Babasının üzerinde; tuttuğu takımın renklerinden oluşan, sarı kırmızı bir tişört, kot bir pantolon... Annesinde ise bileklerine kadar uzanan gri bir elbise ve bordo bir eşarp var. Kendisine de kırmızı beyaz, dantelli bir elbise giydirmişler. Bir buçuk, iki yaş civarında. Bu kez bir fotoğraf stüdyosundalar. Arkada, içinden dere geçen bir orman manzarası... Baktığında, içini huzur kaplayan ender fotoğraflardan. Huzur ve özlem kaplayan. Kelimeleri susturan, yazmaya mecal bırakmayan.

Bütünün karesi.

Eksilen, büyük eksilen bütünün karesi.

Giden bir, kalan iki.

Ama göçen, ardında bıraktıkları ağırlığınca.

Mukadderat.

Ne çare!

Ya Rab!

Çare sende.

Sol alt köşe

Beş yaşında ya var ya yok. Saçları sarı. Çok kalın değil. İnce de değil. İkisinin ortası. Uzun. O uzun, sarı saçları omuzlarının üzerine doğru dağılmış. Alnının sağ üst köşesinden, gözünün önüne gelmesin diye; minik, dantelli bir çıt çıt toka takılmış. Üzerinde; çok açık yeşil ve çok açık pembe renkli şeritler olan, âdeta toz pembe gökkuşağını andıran, beyaz bir elbise var. Önü, iki kat yakalıktan oluşan bu tatlı elbisenin kolları kısa ama yine de dirseklerini geçmiş. Boyu ise tam dizlerinin altında. Yan durmuş. Sağ eli görünmüyor. Sol elindeki parmaklarından; işaret parmağını, orta parmağının altına almış. Tıpkı eskiden "küs mü, barış mı?" oyunu oynar gibi. Yüzü gülüyor aslında. Öyle tatlı bir ifade var ki simasında. Gülüyor gülmesine ama belli ki birilerine de küsmüş. Sol el parmaklarından öyle anlaşılıyor. Arkada altından çağlayan bir derenin aktığı, ahşap köprülÜ; ağaçların sıralandığı, suyun içinde yer yer, irili ufaklı taşların olduğu harika bir manzara var. Manzaranın önündeyse, fotoğraf stüdyosunun mermerden olduğu anlaşılan zemini. Beyaz, kısa, dantelli bir çorap; beyaz, düz taban, yazlık, bilekten bağlamalı bir ayakkabıyla o mermer zemine basıyor. Yüzündeki şirin tebessüm, bir arefe günü çekilmiş. Fakat ne o gülümseme ne babasızlığını daha az hissetsin diye alınan o bayramlık; minicik gönlünden, arkasındaki çağlayan gibi taşan özlemi örtmeye yetmemiş.

Sarı, pembe, mor,
beyaz...

Arzdaki tarhları
kaplayacak kadar
şebboy...

Her dalından,
yaprağından büyüleyici
koku salan,
Hasretle kader denk
yollarda açan.

Sağ Alt Köşe

Sağ alt köşe boş kalmış. Neden? Oysaki daha geçenlerde bir kitap arasında bir sürü fotoğraf geçti eline, o günlerden kalma. Gençlik yıllarında çekilmiş, su gibi akıp giden, tazecik fidan gibi serpildiği yıllardan da ömür sayfalarına eklenen. Geçmiş zaman; bebekliğinde, çocukluğunda kalmış sanki. On beş, otuz beş yaş arası vakit gibi hızlıca boş bırakmış bu köşeyi. Onlardan birini koysaymış ya! Koymamış ama koymalı.

Albümü kapattı. Boş yerleri de doldurmalı, dedi içinden. Başını kaldırdığında konsolun üzerinde duran aynadan gördü kendini. Yer yer beyazlamış saçlarını. Bakışlarının etrafında, halkalanmayı bekleyen çizgileri, gözlerinden haykıran özlemleri.

Kırka merdiven dayayan yaşını.

Ân, bu ân.

Zaman, şimdi!

Dün geçti, yarın henüz yok.

Gök kubbenin altında

Arşın kolonlarında,

Zamanın koridorlarında,

Ân sadece bu ân.

Bir ayna tuttu; geçmişe

ve şimdiye.

Aynadan gördüğü kendine.

Bir ayna tuttu sadece.

Mavi...

Duvarları mavi olsa da umutların,

Bakmayın siz mavi olduğuna.

Benim ümitlerim, hayallerim bir ametistin mor ışıltısına emanet.

Köklerini bebek gözlerimden alıp bugünlere taşıyan.

Bütünün karesi.

Eksilen, büyük eksilen bütünün karesi.

Giden bir, kalan iki.

Ama göçen, ardında bıraktıkları ağırlığınca.

Mukadderat.

Ne çare!

Ya Rab!

Çare sende.

Sarı, pembe, mor, beyaz...

Arzdaki tarhları kaplayacak kadar şebboy...

Her dalından, yaprağından büyüleyici koku salan,

Hasretle kader denk yollarda açan.

Ân, bu ân.

Zaman, şimdi!

Dün geçti, yarın henüz yok.

Gök kubbenin altında

Arşın kolonlarında,

Zamanın koridorlarında,

Ân sadece bu ân.

Reyhan KARAKABAK YILMAZ

VUSLAT

Hayallerimin derin aynasında takılı
Gözlerimin parıltısı.
Sessize aldım en hisli şarkıları
Ruhumda dinliyorum sırlı bakışlarını
Tınısını yazıyorum notaların
Mırıldanıp durdum bedensiz sokaklarda.
Yokluğunun varlığıyla hüznü tüm adımlar.
Gölüşünü seyrediyorum kanat çırpın kuşlarda,
Düğmesine basıyorum çılgınlığın
Havalanıp uçuyorum en sert rüzgarla
Adını haykırıyorum bulutlara
Yağmur olup yağdığın ruhumu ruhuna.
Tek tek topladım geçtiğin meskenlerin ismini
İşliyorum süslü aşk defterime.
Silip süpürüyorum önünden, buğulu gidişleri
Seriyorum yazdığım aşk şiirlerini
İliştiriyorum kenarına aşk melodisini,
Boyuyorum kızılığa güneşimi
Karartıyorum kıskanç söylemleri
Taçlandırıyorum yıldızlarla hasretli bekleyişleri
Çiçekler giydiriyorum sevinç gözyaşlarıma.
Işıldıyor seni getiren yollar,
Umudunu kaybetmeyen heyecanlarla kucaklıyorum sevgini.

Emine ÖLÇER

BİR UMUT: GENÇLİK

“Ne varsa gençlikte var! Bir daha mı dünyaya geleceksin? Gençken yaptın yaptın, yapmadın bitti!” Hepimizin kulaklarında çınlayan bu klişe cümleler, kabul edelim ki bir gerçeği yansıtır. Gençlik, insanın en güzel, en verimli, en dinamik, en cesur ve en parlak dönemidir. Ancak şunu da unutmamalıyız: Gençlik, kaynaklarda genellikle 15-30 yaş aralığını kapsıyor gibi görünse de otuzundan sonra hayallerini gerçekleştiren, gençliğin enerjisini ve niteliklerini yaşına takılmadan yaşayan nice insan vardır. Örneğin, DNA üzerindeki çalışmalarıyla tanınan Türk bilim insanı Aziz Sancar, Nobel Kimya Ödülü’nü 69 yaşında almıştır.

Yazının başında bahsedilen ve büyükler tarafından gençlere verilen nasihatler, her ne kadar teşvik edici görünse de bazen gençlere hayatta kendilerini gerçekleştirmek için belirli bir yaş sınırı olduğu hissini verebilir. Oysa başarı için sınır yoktur. Azim, tutku ve devamlılıkla tüm hayaller gerçekleşmeye mahkumdur. Her yaşın kendine göre zorlukları olduğu gibi, gençlerimizin de zorlanacağı, yorulacağı, hayal kırıklığına uğrayacağı anlar olacaktır. Toplum olarak gençlerden beklentilerimizin yüksek olması, ailelerin isteklerinin fazla olması, buna ek olarak gelecek kaygısı ve ekonomik sorunlar, hele bir de gençliğin hormonal dalgalanmaları eklendiğinde, adeta bir zorluk deryası oluşur. Aileler olarak bu zorlukları kendimize hatırlatmalı ve bir zamanlar bizim de bu yollardan geçtiğimizi unutmamalıyız. “Bizim zamanımızda böyle değildi,” demek yerine, günümüz şartlarına uygun düşünmek, hem gençlerimizle hem de bizimle daha sakin, anlaşılır ve kaliteli bir genç-ebeveyn ilişkisi yaratacaktır.

Hazır ebeveyn konusuna değinmişken, bir gencin bebeklikten yetişkinliğe uzanan hayatında ailenin önemini vurgulamadan geçemeyeceğim. Gençler, ergenlik çağında rol model arayışına girer. Bu bazen bir amca, bazen baba, bazen de dışarıdan bir kişi olabilir. Gençler, hayatlarındaki en önemli alışkanlıkları bu dönemde rol modellerinden öğrenir. Kendilerini ifade edebildikleri, dinlendikleri, sorunlarının çözüldüğünü hissettikleri, sevgi ve muhabbetin bol olduğu bir aile ortamında büyüyen gençler, kötü rol modellere karşı daha temkinli olur.

Modern dünya düzeni, gençlerimizi etkisi altına almış durumda. Psikiyatri klinikleri hiç olmadığı kadar gençlerle dolu. Bu konuda da anne-babalara büyük görevler düşüyor. Gençlerin dinlendiği, anlaşıldığı, sorunlarıyla ilgilenildiği ve ne hata yaparlarsa yapsınlar arkalarında bir ailesinin olduğunu bildikleri bir ortam, sıkıntılı bir gençlik geçirmelerinin önüne geçecek en önemli temel yapı taşıdır.

Gençler geleceğimizin anne-babaları, öğretmenleri, doktorları; kısacası, toplumun mimarlarıdır. Bir toplumu yüceltecek olan da gençlerimizdir. Bu nedenle gerek toplum gerekse aile olarak gençlerimizin potansiyelini fark etmeli, karşılaştıkları engelleri ortadan kaldırmalı ve her zaman yanlarında olduğumuzu hissettirmeliyiz. Bu destek, gençliğin tutku ve heyecanı ile birleştiğinde, gençler hayallerine bir adım daha yaklaşır. Bizler de elimizden geleni yapmış oluruz.

Gençlerimizin daha mutlu, umutlu, gözlerinin pırıl pırıl parladığı ve hayallerine durmaksızın koştuğu güzel yarınlar görme umuduyla...

Abdulkadir ÖZDEMİR

IZDIRAP

Ben bir azize Meryem'im,
İçinde Züleyha'nın aşkıyla kavrulan.
Ama sen Yusuf değilsin artık,
Gömleği arkadan yırtılan.

Sustum susmaların yüküyle,
Dilimi mühürledim;
Bir çığlık büyüttüm dilsiz yüreğimde,
Dökemedim ne gözle ne kalemle.

Bana bir Kudüs sabrı düştü şimdi
Taşlanan kadınların dualarında,
Geceden artakalan yıldız gibi,
Görünmem ama yanarım hâlâ.

Meryem ÖZTÜRK

H A Y A T V E Ö L Ü M A R A S I N D A

Yıllar evvel kuzenimin düğünü için yollarımız Ağrı'ya düşmüştü. Bu vesileyle büyük dayımı da ziyaret etme fırsatı bulmuştum. Bana bakarken gözlerindeki sevgi ve sıcaklığı hissedebiliyordum. Her sözü, her tebessümü, bana ne kadar değer verdiğini anlatıyordu. Gençlik yıllarında babamın babası ve onun dayısı olan dedemin hep destek olduğunu yanında durduğunu anlatırdı. Dayımsa davranışlarımı dedeme benzettiğini söyler, her seferinde yeğenleri arasında ayrı bir yerimin olduğunu hatırlatırdı. Onun sevgisi, öyle derin ve öyle candandı ki kendimi her zaman özel hissetmemi sağlardı.

Yıllar geçti dayım rahatsızlandı. Yine yoğun bakıma alındığı bir zamandı. Çubuk'ta eşimin arkadaşını ziyarete gittik. Sonra da ağabeyine üzülen anneme destek olmaya. Bir saat kadar yanında kaldık. Gece yarısını geçmişti. Tam uykuya dalacakken telefon çaldı. Arayan ablamdı. Dayımın Rahmeti Rahman'a kavuştuğunu o an öğrendik.

Herkes bir telaşla bilet aramaya başladı. Tek bir uçak bileti bulabildik. Babam, rahatsız olmasına rağmen gitmek istedi. Bilet ona alındı. Biz; annem, abim, ablam, eniştem ve ben araçla yola çıktık. Yol boyunca annemin ara ara gelen ağlama krizlerinde ona destek olmaya çalıştık. Abim bir ara, "Dün nasılsın, dediğimizin ruhuna bugün Fatiha okuyoruz," dedi. Bu cümle, ölümün gerçeğini bir kez daha kalbime oturttu.

Ağrı'ya vardığımızda taziyeden bir gün geçmişti. Dayımın cenazesine yetişemedik. Yüzlerce araç gelmişti. Dayım kanaat önderiydi. Sorun olduğunda çağrılır olaylara yön verirdi. Daha birkaç ay önce Ankara'daki hastane sürecinde evimde misafir etmişim. Ağrıları dinmiyordu. O günlerde evimizde ağırlamak nasip olmuştu. Her seferinde yeğenleri içinde bana ayrı bir değer verdiğini söylerdi. Eşimi de çok severdi. Belki sürekli görüşmüyorduk ama kalbimde yeri çok başkaydı.

Dedelerimi göremedim. Belki de bu yüzden dayımı dedelerimin yerine koyuyordum. Ağrı'da ilk kez bir taziye sürecine katıldım. Annem ve babam sürekli giderdi ama benim için bu ilk tecrübeydi. Annem daha yirmi gün önce dayımı ziyaret için Ağrı'ya gitmişti. Kimse bilemezdi yaşanacakları. Akrabalığın ne kadar değerli olduğunu orada tecrübe ettim. Taziyenin ilk gününde insanlar, sabah erken saatlerden itibaren ziyarete başladılar. Üç gün boyunca bu böyle sürdü. Kadınlar evlerde, erkekler taziye evinde ağırlandı. Dayımın çocukları, biz yeğenler ve kuzenlerimiz misafirlerle ilgilendik. Her gelen Fatiha okudu. Katılamayanların selamı alındı, onlar için de Fatiha okutuldu. Her an onlarca, yüzlerce Fatiha dayımın ruhuna gönderildi. Taziyelerde isim yazdırılır. Her gün gelenlere yemek ikram edilir. İlk üç gün bu yemekler aile dışında, çevre ve akrabalar tarafından yapılır. Dördüncü gün mevlit okutulur. Dualar edilir, hayırlar sürer. Birinci derece akrabalar taziye evinde kalarak gelenlere destek olurlar. Şehir dışından gelen akrabalar misafir edilir, ağırlanır. Herkes birbirine omuz verir. Ağrı'da taziyelerin bir başka yönü de "kıtlama" denilen şeker geleneğidir. Kilo kilo şeker getirilir. Kimi evde misafire ikram edilir, kimi satılarak hayra dönüştürülür. Cami halıları alınır, öğrencilere destek olunur. Ölüm bile burada hayırla, paylaşmayla birleşir. Bu taziye bana bir kez daha gösterdi ki nasıl hayat gerçekse, ölüm de o kadar gerçek. Sıla-i rahim, akrabalık bağlarını gözetmek ne kadar önemliyse, bu topraklarda o kadar güçlü yaşıyor. Belki bu yüzden hâlâ güneş doğudan doğuyor. Çünkü doğuda acı, sevinç, ölüm, hayat birlikte yaşıyor.

Rabia Rûmeysa Bilgin

İKİ DAĞ ARASINDA

Darıpınar; merkezden hallice uzakta, iki dağ arasını mekân tutmuş bir köydür. Ortasından akan dere, serin sularıyla, kulağa hoş gelen şırıltılarıyla sakinlik ve huzur verir. Köyü birbirine bağlayan eskimiş tahta köprü; gelip geçenlerin adımlarıyla hiç durmadan gıcırda, sanki “Biz şahidiz buranın huzuruna,” der. Köprüden geçenleri karşılayan sokakta kapısının üzerine kargacık burgacık harflerle “MAŞALLAH” yazılmış Müzeyyen Teyzelerin evi, Çakırların Hasan Dayı’nın eviyle bir hizada yer alır. Akşamüstleri yuvalarının etrafında dönen kırlangıçlar daireler çizerek uçarlar. Saçaklara yaptıkları çamurdan evlerine girerler. Yaz güneşini bağrında ağırlayan duvarlar, incecik çatlaklarla sarılıdır. Dinlenmek için duvar dibine çökenlere kendi dillerince yorgunluklarını fısıldamaya hazırdırlar. Evimiz bu yorgun görünen hanelerin yanında sokağın sonundaydı. Benim gözümde sokağımız, zamanın dokunuşlarıyla yıpranmış, birbirlerine dayanarak ayakta kalan evlerin tablosu gibiydi.

Yosunlu kayalara çarparak akan dere boyunda kayısılar, kırmızı dutlar, göğe uzanan kavak ağaçları sıralıydı. Akşam vakitlerinde esen inceden poyrazla ağaçların yaprakları hışırdar, ağustos böceklerinin ötüşlerine eşlik ederdi. Kerpiçten evimizin altındaki basık tavanlı ahırımızda iri gözlü, kırmızı benekli, ay boynuzlu ineğimizle, süt beyazı buzağısı, samanlıkta kanatlarını çırparak öten çilli horoz, yavrularını gözünün önünden ayırmayan tavuklar, annelerinin etrafında oraya buraya zıplayan sarı civcivler vardı. Benim çocuk dünyamda burası cennetimdi. Sonraları özlemini içimde hissedeceğim, hep kavuşmayı hayal edeceğim cennetim... Hâlâ bir çocuk gibi o günleri tekrar yaşamayı iple çekerim. Evimize, maviye boyanmış geniş basamaklı tahta merdivenlerden çıkılırdı. Geniş bir dama açılan iki göz odada yaşırdık. Odanın iki penceresi aynı büyüklükte değildi. Köyde gördüğüm hemen hemen her evde pencereler böyleydi.

Komşumuz İhsan Dede, nar kabuğu renginde ceket, yamalı şalvarı, belindeki kalın siyah kuşağıyla masal kahramanlarımdan biriydi. Onun yumuşak sesiyle anlattıklarını saatlerce dinleyebilirdim. Pencereilerin neden böyle orantısız olduğunu sorduğumda; “Sarı papatyam, bizim zamanımızda cam pahalıydı. Hele ki büyük camlar ancak ağaların evinde olurdu. Pencere, kapı kapalıyken yoldan geçeni görebilmek için olsa yeterdi. Sonraları bolluk gelince, hanelere gün ışığı girsin diye pencerelerden birini büyötmüşler zahar. Ufak olan da fakirlik nişanesi gibi kalmış işte.” “Nişane nedir?” diye sorduğumda “Fakirliğimizi hatırlatan iz,” der düşöncelere daldardı.

Odanın geniş duvarındaki bölmede nakışlı yastıklar, çiçekli yorganlar, mis kokulu bembeyaz pamuklu çarşaflar koyu kırmızı bir perdeyle kapatılırdı. Akşamları sırtımızı buraya yaslardık. Karşı duvarda asılı halıda, ağaçların arasında kaçışan geyiklerin görüntüsü akşamları odayı aydınlatan gaz lambasının ışığıyla sanki hareketlenir; küçük dünyamızın sonsuz hayallerinde bizi eğlendirirdi. Burası hem yatak odamız hem de oturma odamızdı. Mutfağa, oturma odasından geçilirdi. Elbette buranın duvarları da bomboş değildi. Annem de toprağa bağılı her Anadolu kadını gibi, tabiatı evin içine taşıma konusunda yetenekliydi. Duvarda çeyizinden varaklı çerçeve içindeki hercai menekşelerle bezeli kanaviçe asılıydı. Aklına geldikçe o panoyu gösterir “Ben sizin yaşıınızdayken işlemişim,” diye başlar, bize onun gözündeki geç kalmışlığını hissettiren hayıflanmalarını birbirini ardına sıralardı. Çeşmenin üstünde ahşap tel dolap, asılı bakır tencereler, ipe dizili kuru biberler, raflarda boy boy bakır tabaklar, babaannemden kalma kocaman oklava, ceviz oymalı ekmek tahtası... Mutfağımız bunlardan ibaretti. Buzdolabının, ocağın olmaması bizim için bir eksiklik değildi.

Sıcak günlerde gökyüzü tavanlı yatak odamız olan dama nakışlı yastıkları, çiçekli yorganları taşıyıp sıra sıra dizilip yatmanın neşesi ve esen yelin serinliğiyle gökyüzündeki yıldızlar daha bir iri görünüp parlardı gözümüzde. Arada bir, yıldız kaydığında dilek tutardık.

Komşumuz İhsan Dede, nar kabuğu renginde ceket, yamalı şalvarı, belindeki kalın siyah kuşağıyla masal kahramanlarımdan biriydi. Onun yumuşak sesiyle anlattıklarını saatlerce dinleyebilirdim. Pencerelemin neden böyle orantısız olduğunu sorduğumda; “Sarı papatyam, bizim zamanımızda cam pahalıydı. Hele ki büyük camlar ancak ağaların evinde olurdu. Pencere, kapı kapalıyken yoldan geçeni görebilmek için olsa yeterdi. Sonraları bolluk gelince, hanelere gün ışığı girsin diye pencerelerden birini büyötmüşler zahar. Ufak olan da fakirlik nişanesi gibi kalmış işte.” “Nişane nedir?” diye sorduğumda “Fakirliğimizi hatırlatan iz,” der düşüncelere daldı.

Odanın geniş duvarındaki bölmede nakışlı yastıklar, çiçekli yorganlar, mis kokulu bembeyaz pamuklu çarşafklar koyu kırmızı bir perdeyle kapatılırdı. Akşamları sırtımızı buraya yasladık. Karşı duvarda asılı halıda, ağaçların arasında kaçışan geyiklerin görüntüsü akşamları odayı aydınlatan gaz lambasının ışığıyla sanki hareketlenir; küçük dünyamızın sonsuz hayallerinde bizi eğlendirirdi. Burası hem yatak odamız hem de oturma odamızdı. Mutfağa, oturma odasından geçilirdi. Elbette buranın duvarları da

bomboş değildi. Annem de toprağa bağlı her Anadolu kadını gibi, tabiatı evin içine taşıma konusunda yetenekliydi. Duvarda çeyizinden varaklı çerçeve içindeki hercai menekşelerle bezeli kanaviçe asılıydı. Aklına geldikçe o panoyu gösterir “Ben sizin yaşıңызdayken işlemiştim,” diye başlar, bize onun gözündeki geç kalmışlığımızı hissettiren hayıflanmalarını birbiri ardına sıralardı. Çeşmenin üstünde ahşap tel dolap, asılı bakır tencereler, ipe dizili kuru biberler, raflarda boy boy bakır tabaklar, babaannemden kalma kocaman oklava, ceviz oymalı

ekmek tahtası... Mutfağımız bunlardan ibaretti. Buzdolabının, ocağın olmaması bizim için bir eksiklik değildi.

Sıcak günlerde gökyüzü tavanlı yatak odamız olan dama nakışlı yastıkları, çiçekli yorganları taşıyıp sıra sıra dizilip yatmanın neşesi ve esen yelin serinliğiyle gökyüzündeki yıldızlar daha bir iri görünüp parlardı gözümüzde. Arada bir, yıldız kaydığında dilek tutardık. Ardından yüz yıldız sayınca da dileklerimizin gerçekleşeceğine inanırdık. Kardeşlerim yüze kadar sayamadan uyuyakalırlardı. Ağabeyimle ben bu fırsatı kaçırmazdık. Ellerimizi sıkı sıkı tutar aynı dileği tekrarlardık. Her defasında günler geçer dileğimiz gerçekleşmezdi. Sonunda çocuk aklımızla şöyle bir çare bulduk: Bir daha yıldız kaydığında düştüğü yere kadar gidip orada dileğimizi tutacaktık. Ağustosun sıcak gecelerinden birinde uykuya dalmak üzereyken ağabeyim beni dürtüp gökyüzünü işaret etti. Sessizce damdan inip köyün aşağısına Değirmenliğe doğru yıldızın peşinden koştuk. Kaybolduğumuzu anladığımızda iş işten geçmişti. Kurtların uluma sesini duyunca korkup birbirimize sarıldık. Ağabeyim beni teselli etmeye çalıştı ama o da en az benim kadar korkuyordu. Bildiğimiz duaları okuyarak sabaha kadar bekledik. İyi ki geri dönmek için daha çok yürümedik; çünkü İhsan Dedem hep söylerdi. Kaybolduğunuz zaman yerinizden kıpırdamayın; nasıl olsa gelip sizi bulurlar. Geri dönmeye çalışırken otların sazlıkların arasından daha da uzaklaşır, iyice kaybolursunuz. Hele bir de Vaveyla Bataklığına doğru giderseniz bir daha kemiklerinizi bile bulamazlar maazallah!". Onu hatırlayıp hiç kıpırdamadan sabaha kadar bir ağacın dibine sokulup bekledik. Sabah namazına kalkan babam, yerimizde olmadığımızı görünce etrafta da bulamayınca, İhsan Dede'ne haber etmiş, bizi aramaya koyulmuşlar. Gün aydınlanırken seslerini duyunca çok sevinmiştik. Dualara sığınmayı öğrendiğimiz unutulmaz bir gündü.

Her bahar Satılmış Emmi'nin rençberliğini yapmak için gelir, yaz bitene kadar köyde kalırdık. Satılmış Emmi; uzun boylu kır sakallı, başından çıkarmadığı sekiz köşeli kasketi, sırtından hiç indirmedığı küreğiyle ellisinde bir adamdı. Kayısı ağaçları çiçeklendiğinde bahçedeki yabani otlar sökülür, ağaç dipleri çapalanıp toprak havalandırılır; taze, apaydınlık görünürdü.

Güneşte olgunlaşan kayısıların hasadıyla aylar süren emekler karşılığını bulurdu.

Ağaç diplerine serilen mavi brandaların üstüne uzun değneklerle silkelenen kayısılar, yağmur taneleri gibi dökülür; beyazlı mavili kasalara doldurulur, traktörün römorkuna tek tek yerleştirilirdi. Kayısıların kokusu tüm bahçeye yayılır, yorgunluğumuzu hafifletirdi. Sıralanmış renkli kasalar traktörün arkasında giderken babam otları yoldan nasır tutmuş elleriyle saçlarımı okşar “Şu yorgunluk en büyük mutluluğum, çok şükür,” derdi.

İşte biz; karınca kararınca yaşayan, tencerede pişirip kapağında yiyen, helal lokmayla geçimimizi sağlayan insanlardık. Evimize dönerken geçtiğimiz tahta köprüünün altından akan sular gibi geçip giden zamanın da geri gelmeyeceğini henüz bilmediğim yaşlardı. Bir avuç mutluluğumuz kendi dünyamızın parlayan güneşiydi. Ne güzel günlerdi.

Ashhan GÖKSU

SAAT ALTI KIRK BEŞ

Selam dostlar,

Saat 06.45... Bu saatlerde canlı yayın açmama alışık değilsiniz biliyorum. "Hasret Gezer'in yeni macerası için hafta sonunu takipte kalın," demiştim sizlere. Yani yayınıma dört gün var daha. "Kargalar gözünü açmadan hayırdır abi!" diyecek sıkı takipçilerim. Hayırdır, hayır. Bu sabah itibariyle 1M olduk. Hikayem nasıl başladı, nasıl bugünlere geldiğimi soran dm mesajlarınıza; "Bir gün anlatırım," derdim hep. İşte o gün bugün. Şu an değişik duygular içindeyim. Sebebi, hedeflediğim takipçi sayısına ulaşmak değil sadece. Böyle şeylere çok da önem vermediğimi bilirsiniz. Gece oldukça tuhaf bir rüya gördüm. Tuhaf değil de ilginç bir rüyaydı. Sanki gerçektir. Rüyayı görmedim de bizzat oradaydım bilmediğim bir zamanda bilmediğim bir yerde iki dervişle beraber bir yolculuğa çıktım. Sonra birden bildirim mesajının sesiyle uyandım. Evimdeydim, telefona baktım 17 Mayıs, saat 06.00, hesabım 1M olmuş. Vaoovvv! Dehşet içinde fırladım yataktan. "Abartma bro!" demeyin. Hazırsanız anlatmaya başlıyorum hikayemi, sonra da ruhlarımızın tanış olduğuna yemin edebileceğim iki derviş Zu ve Ze'yi. Ama önce beş dakika kahve molası. Vazgeçemediğim kahvem linkini veriyorum hemen. "Hasret_Gezer20" koduyla indirimli alabilirsiniz. Şaka şaka, linklemem sizi, bilirsiniz. Ghostlamaya kalkışmayın darılırım!

Tekrar merhaba dostlar;

Oooooo iki bin kişiyiz, mesajlar yağmur gibi! Nasıl başladı benim hikayem, kahve kokusu eşliğinde anlatıyorum. Yedi yıl önce bir şirkette grafiker olarak çalışıyordum. Ahahaha "Sıkıcıymış broo!" mesajı geldi hemen. Anlık takip ediyorsunuz dostlar, bu ne hızlı mesaj!

İşe yetişmek için evden aceleyle çıktım. 06.45 metrosunu kaçırsam işe geç kalırdım. İş yerinde de disiplin son gaz. Şefe bilgi vermek lazım ki işimi düzgün yapmamayı da hiç sevmem, hâlâ da böyleyimdir.

Koşar adımlarla durağa geldim. Beş dakika kalmış metronun gelmesine. Her zaman beklediğim yerde sırtımı duvara yaslayıp nefeslendim. Yeşil filizleri duvarın üzerinden sarkan sarmaşıklar, baharın gelişini haber veriyordu sanki. Ne güzel, dedim içimden. Her sabah bir yere yetişmek zorunda değiller, tadını çıkararak bahara hazırlanıyorlar, tıpkı çocuklar gibi. Çocukluğumu ne kadar özlediğimi fark ettim o an. Sazlığın kenarından akan derenin buz gibi suyu, tertemiz havası, gece kadife gökyüzünde bir yanıp bir sönen yıldızlarıyla köyüm ne kadar uzak kalmıştı hatıralarımda. Zamanla yarışmak yoktu, keyifle yarışmak vardı o yaşlarda. Geç kalma telaşı yoktu, doğanın içinde kuşların, çiçeklerin, ağaçların mevsimlere hazırlığını keşfetmenin tadını çıkarmak vardı. Cebimden eksik etmediğim kurşun kalemi çıkarıp duvara, filizlenmiş sarmaşıkların yanına bir çadır çiziverdim. Önüne çıtırtılar çıkararak yanan kamp ateşini kondurdum. Evet, resmi görseydiniz ateşin çıtırtılar çıkardığına, siz de ikna olurdunuz dostlarım. Sonra çadırın etrafına ağaçlar çiziktirdim hızlı hızlı.Yapraklarını dökmüş dallarıyla, yeniden yemyeşil elbiselerine bürünmek için baharı bekleyen ormanı da bir hamlede çiziverdim. Metronun raylara vuran sesini duyduğumda bir adım geri çekilip resme baktım. Alel acele telefonla birkaç poz çektim. 06.45 metrosunda, çektiğim fotoğrafı “story”de paylaştım. Üzerine de: “Ağaçların bahara, çizerin çocukluğuna hasretini görebiliyor musunuz?” yazdım. Öğle tatilinde telefonu elime aldığımda sayfamın “dm”lerle dolup taşığını gördüm. “Story”ye attığım fotoğraf keşfete düşmüştü. Binlerce hesaptan etiketlenerek paylaşılmıştı. “Hadi be!”dedim şaşkınlıkla “Bir günlük fenomen oldum galiba! Link vermeye başlasam; profilime reklam, iş birliği yazsam, fırsatı değerlendirsem mi acaba? Oğlum kafayı kullan, yeniliklere açık ol, yaz tabii! diye cesaret verdim kendime, ne kaybederdim ki?

Aradan bir yıl geçmeden “dm”den gelen istek resimleri çizmeye başladım. Prensiplerimden vazgeçmemiştim. İlk resmimde olduğu gibi sadece hasret isteklerini resmediyordum. Bir boya firmasının bana teklifiyle şansım daha da açıldı. Yıllık ajandalarına çalışanlarının hasret kaldıkları özlem duydukları yerleri çizdim. Profil ismimi HASRET ÇİZER yapmıştım. Linklerden, marka tanıtım ve işbirliğinden para kazanıyordum. Şirketten ayrıldım. 06.45 metrosuna her sabah yetişmek zorunda değildim. Ama eskisinden daha çok çalışmak zorundaydım. Yoksa takipçilerim azalıyordu. Acımasız, kötü yorumlara da tahammül etmek zorundaydım. İlk çizdiğim resimdeki çocukluğumdan beri hasret kaldığım köyümde, ormanda önünde ateş yanan çadırda kamp yapamamıştım. Çünkü internet orada çekmiyordu. Her gün düzenli paylaşılması gereken “story”lerimi aksatamazdım. “Her sabah metroya yetişmekten ne farkı kaldı bu işin?” diyerek her şeyi sil baştan değiştirdim. Ve Hasret_Çizer hesabım, bugünlere geldiğim beni tanıdığınız “Hasret_Gezer” hesabına evrildi. O günden beridir herkesin gitmeye, görmeye hasret kaldığı yerlere onların adına gidip geziyorum ve YouTube videoları yayınlıyorum. Linkler yok, iş birlikleri yok. Kahveden başka da lüksüm yok. Kanalımın geliri beni geçindirmeye yetiyor.

İşte dostlar; 17 Nisan’da 06.45 metrosunda attığım ilk “story”mle başlayan maceram, yıllar sonra bugün yine 17 Nisan’da gördüğüm müthiş rüya, tam 06.45’de uyanmam ve 1M oluşumuz. Bunlar bir tesadüften fazlası değil mi sizce de? Şimdi yayını yorumlara açıp sözü size bırakıyorum.

Esma Beyza Güleç

SUSTUM KAYBETTİM

Susmak, her zaman işe yarar mı? Çok konuşmanın hayır getirmediğinden dem vurarak az konuşmanın her dâim nasihat edildiği hâl, hakikaten her durum ve şartta geçerli midir?

Ah bu dil belası; “Dilim bana giydirir kilim, dilini tut, dili durmamak...” gibi ifadeler hep ağzımızdan çıkan ayarsız sözlerin insanları getirdiği hazin durumu ifade eder, peki suspus olmanın bıraktığı hasara ne diyelim? Her konuda olduğu gibi burada da denge o kadar önemlidir ki!Konuşulması gereken yerde sessizliğe bürünmek, dil orucuna tutulmak kişiyi başka hiçbir şey kadar yaralayamaz diye büyük bir laf ortaya bırakıvereyim. Tecrübelerimden yola çıkarak şunu söyleyebilirim; öyle durumlar olur ki insan bazen susulmasını asla istemez. Yanındaki her kimse vücut diliyle de sözleriyle de bizi teskin etmesini bekler. Demek istediğim şu değil; hani derler ya bazen gözler konuşur, hâl diliyle de insanlar gönülden anlaşır, sükût onların dilidir, diye. Ben bu ifadenin çoğunlukla işe yaramadığına şahit oldum. Elbette bazı

anlar vardır sadece susulur, ama mutlaka şefkat diliyle, gözlerine bakarak, omzunu sıvazlayarak bile çok şey söylenebilir. Buna asla diyeceğim bir şey yok. Çaba harcamamak ve sorumluluk almamak için ya da önemsemediğinden, “Aman niye dil dökeyim ki?” tavrıyla davranış sergileyenlerden bahsediyorum.

Ah bu dil orucu... Nice ailelerin yuvalarını kuru, soğuk ayaza çevirmiştir.

İnsan sosyal bir varlık olduğundan konuşmaya, anlamaya ve anlaşılmaya ihtiyaç duyar. Değer verdiği inandığı insanın sözleriyle kendisini tasdikinden huzur bulur. Bir genç düşünün ergenlik döneminde, fitrat olarak elbette yalnız kalmak istediği anlar olacaktır ama tamamen de tecrit etmez kendini ailesinden. Etmişse şayet; sebebi, ailesiyle iletişiminin kopuk olmasıdır. O annenin, babanın dilini kilitlemesi, sarıp sarmalamaması, telafisi zor ne acı durumlara sebep olur bazen.

Gelelim bir başka duruma; evlisiniz diyelim, eşinizle muhabbet etmek, dertleşmek, onu hem arkadaşlık hem de gönüldaşlık makamına yerleştirdiğiniz için en derininizi açmak istersiniz; fakat anlamak için bile çaba harcamayıp size boş gözlerle, “Bu ne anlatıyor?” der gibi bakar ya, tepkisiz yanınızdan kalkıp gider. Tam da siz içinizi sükûna erdirecek teselli sözleri beklerken. Başınızdan aşağı kaynar su dökülmesi hissini, varın bir düşünün. Dertleşememenin verdiği o berbat hisle, baş başa kaldığınızda işte o an yanlış yaptığınızı anlarsınız ama iş işten geçmiş olur! Diyebilirsiniz belki, siz beklentinizi yüksek tutmayın. Haklısınız, bu da bir bakış açısı lakin dediğiniz gibi yapınca da susmayı çok güzel öğrenmiş olarak kalan kısa ömrünüze devam edersiniz, edebilirsiniz tabii.

Susmayı öğrenmek...

Ne kadar ağır bir ifade. Genç örneğime dönecek olursam; şimdi o yaşlardaki enerjisiyle kıpır kıpır olacakken susmayı öğrenmiş ya da tercih etmişken gerçekten mutlu mudur?

Sormak lazım. Donuk ifadeler, oruca müptela olmuş diller ve sonunda mankurtlaşan, robotlaşan, zombileşen insancıklar... Vah ki vah!..

Ha, bu şu demek değil; herhalde siz bayağı konuşuyorsunuz, maşallah sahalarda aktıfsınız, mükemmelsiniz. Hayır efendim hayır! Muhtemelen sizlerden farkım yok fakat şu yönümden eminim; biri, ki bu arkadaşım, yakınım veya öğrencim, her kimse o, benimle konuşmak dertleşmek istediğinde tüm benliğimle dinleyip anlamaya çalışırım. Dilim döndüğünce anlatırım, yorarım o kıymetli dilimi. Hele bu kişi yaşamın kıyısında sendeleyeyen bir gencim ise.

Verdiğim misallerde de anlatmak istediğim; susmanın, dil orucunun yeri geldiğinde kişiyi yalnızlığa, içe dönmeye itip karamsarlaştırabileceği, daha kötü durumlara sevk edebileceğidir.

SUSMAYIN!

Konu her neyse, ne yaşıyorsanız iyi ya da kötü asla susmayın. Dili hayır yönünde kullanın, sevdikleriniz için dil dökün, emek harcayın, vakit ayırın. Ha seviyorsanız tabii! Sevmeyen zaten bunu yapamıyor. Dil orucunuzu; dedikoduya, fesatlığa, iftiraya, kalp incitmeye sebep olan şer cümleleriniz için tutun. Susmayın, konuşun, dinleyin, anlayın. Geride, kişilerde bıraktığımız hisler kalıyor. Güzel hisler bırakabilmek elimizde.

Demet YILDIZ

DÜĞMEYİ DOĞRU İLİKLEMEK

Söyleyenini hatırlayamadığım şu minvalde bir söz duymuştum: "İnsanlar Fatih'in İstanbul'u 21 yaşında fethetmesine şaşıyorlar. Oysa bunda şaşılacak bir şey yok. Eğer o yaşta fethedemeseydi sonraki yıllarda zaten fethedemeyecekti. İnsanlar gençliğin enerjisiyle yapamadığını ileriki yaşlarında hiç yapamaz." İnsan yaş aldıkça enerjisini yitirdiği gibi heyecanını da yitirir. Bir şeyleri yapamadıkça yapamayacağına dair inançlar oluşturur, yapamadıkları arttıkça bu inancı perçinleşir. Yaşama dair pek çok kalıplar oluşturur. Oysa gençler heyecanlıdırlar. Öğrenmeye, bilmeye, yapmaya müthiş bir iştahları vardır. Büyük hayaller, idealler onlara zor gelmez. İleriki yaşların insanlara yüklediği sorumluluklar henüz omuzlarına yüklenmemiştir. Kafaları berrak, bedenleri dinç, enerjileri yüksektir. Gençlerin hayat tecrübelerinin eksikliği onların daha cesur, haliyle de daha atılgan olmalarını sağlar. Gençler işte bu özellikleri sebebiyle milletlerin, ideallerin istikbalidir ve nitelikli bir rehberlikle viranelerden saraylar çıkardığı gibi başıboş kalması halinde sarayları harabeye de çevirebilir. Peygamberimiz (s.a.v) "Allah beni gençlerle destekledi, gençlerle rızıklandırdı," buyuruyor. Başlı başına bu Hadis-i Şerif bile gençlerin bir davaya, bir ideale destek vermesinin; onu omuzlamasının genç enerjinin o davanın yanında olmasının dolayısıyla gençlerin ve gençliğin kıymetini anlamaya yetiyor. Nitekim iyi yetiştirilip doğru rehberlikle müthiş bir potansiyelin açığa çıkmasına ve harabeleri saraya çevirmeye en güzel misaldir bize Efendimiz (sav)' in genç yol arkadaşları (ra). Kendinden sonraki tüm zamanları, toplumları değiştiren, dönüştüren, insan hayatına ve toplumlara nizam intizam veren, onları kemale erdiren dinimizin davasını ilk omuzlayanlar Asr-ı Saadet gençliğiydi.

Peygamberimiz'in (s.a.v) kutlu yoluna eşlik edenlerin büyük çoğunluğu, yaşları 12- 21 arası değişen gençlerdi ve tüm ömürleri boyunca da hak olduğuna inandıkları, kalpleri ve akıllarıyla ikna oldukları bu dava yolunda pek çok fedakârlık yaptılar. Sümer tabletlerinde dahi "çok bozulduğu" söylenen, çağlar boyu yetişkinlerin şikayetçi olduğu, günümüzde orta yaş ve üzerinin her ağzını açtığında serzenişte bulunduğu, her daim kuşak çatışması adıyla yetişkinlerin karşısında duran gençliğin; Peygamberimiz'indavasını aşikâr eder etmez yanında yer alması, Efendimiz'in(sav)'in güzel örneği, omuzladığı davanın ikna ediciliği ve gençlere olan bizlere, rehber yaklaşımının neticesiydi.

Efendimiz (sav) “Üsve-i Hasene”, “Yaşayan Kur'an” idi. Getirdiklerini yalnızca başkalarını terbiye etmek, onları eğitmek için anlatmıyordu. Anlattıklarının en güzel örneği idi, can bulmuş, ete kemiğe bürünmüş hâliydi. Bu, gençlerin Efendimiz (s.a.v)'in yanında olmalarının en başta gelen sebebiydi.

Peygamberimiz'in (sav) gençlere çok değer verdiğini görürüz. Henüz hayatlarının başındaki gençlere karşı şefkatlidir. Kabahatlerinde onlara aşırı tepki vermek yerine anlayışla yaklaşır ve o gencin kalbini, aklını; yaptığıнын yanlış olduğuna ikna ederdi. Aynı zamanda genç dava arkadaşlarına olan güveni dikkat çeker. Liyakatlerine, yeteneklerine göre gençlere pek çok sorumluluklar vermişti. En kritik savaşlarda komutan olmaktan tutun da irşad faaliyetlerine, İslam'ın yaşama dönük yüzü olan fıkıh alanında yetiştirilmelerineolanak tanır, devlet teşkilatında idari görevlere kadar pek çok alanda gençlere sorumluluk vermekten, onları yaptıklarından dolayı takdir etmekten çekinmezdi. Onlarla istişareler yapar,gerektiğinde gençlerin fikirleri doğrultusunda kararlar alırdı. Efendimiz'in onlara olan güvenini gençler de boşa çıkarmaz,aldıkları sorumlulukları layıkıyla yerine getirirlerdi.

Peygamberimiz'in hayatından gözlerimizi yine onun aydınlattığı yolda, onun yol göstericiliğiyle yürüyen ecdadımıza çevirip gençlere muamelelerine baktığımızda da bugün bizi çaresiz bırakan, başımız iki elimizin arasında kara kara düşündüğümüz "Ne olacak bu gençlerin hali?" dediğimiz pek çok konuda bize iyi gelecek reçeteler mevcut. Selçuklularda da Osmanlılarda da gençlerin eğitime büyük bir ihtimam gösterilirdi. Gulamhaneler, Nizamiye Medreseleri, Enderunlar, Ahilik Teşkilatı gibi eğitim kurumlarının hepsi derin tarih ve kültür şuuruna sahip, geleceğe yön verecek; disiplinli, nitelikli gençler yetiştirmek amacıyla kurulmuşlardı. Eğitimi tamamlayabilenler; istidatlarına, yeterliliklerine göre işlere yönlendirilirdi. Yaşam boyu eğitim ve küçük yaşlarda adeta kalplerine nakış nakışışlenen dini, ahlaki ve kültürel değerlerle gençlerin başıboş kalmasının önüne geçilirdi.

Geçmişin sayfalarının tozunu almak, o sayfaları karıştırmak hamasi duygularla övünmek, göğsümüzü kabartmak için değildir. Onun ışığında günümüzü, geleceğimizi dizayn etmek içindir. Yanlışlardan ders alıp doğruları günümüze uyarlayarak millet olarak en iyisine ulaşabilmemize yarar tarih.

Kökleriyle bağı kesilmiş her rüzgârda, fırtınada bir yaprak misali savrulup duran bir toplum olarak gençler konusunda da sürekli savruluyor, duvarlara tosluyor, çaresizce neyi nasıl yapacağımızı bilemiyoruz. Dünya müthiş bir hızla değişiyor, henüz birine ayak uyduramadan, onu hazmedemeden ötekiyle karşılaşıyoruz ve böyle bir ortamda nesillerimizi korumanın telaşındayız. Bu ise ancak engin bir medeniyetle kesilmiş olan bağlarımızı yeniden kurup önce kendimizi, sonra nesillerimizi ihya etmekle mümkün olabilecek. Gençliğimizi, istikbalimizi İtalyan Şarkiyatçı'nın dediği gibi "hazine sandığının üzerinde oturup dilenen bir dilenci" misali oradan buradan aldığımız yama çözümlerle değil, ancak bu şekilde inşa edebiliriz. Gelecek nesillere yapacağımız kılavuzluk ancak kendi köklerimize bağlanırsa daha sağlam olacaktır.

Gülsüm Sümeyra KAMIŞ

BOZKIRIN GÜÇLÜ KALEMİ

MUSTAFA ÇİFTCİ
İLE

SÖYLEŞİ

Bazı yazarlar vardır, hikâyeyi değil insanı anlatır. Kelimeleriyle bir memleket haritası çizer; öz be öz Anadolu. Bir tarafında hüznün, bir tarafında mahcup bir tebessüm, ortasında insanın acizliği, zaafı, sevinci, sevdası, gururu, yoksulluğu...

Mustafa Çiftci, işte bu haritanın usta çizerlerinden. Onun hikâyelerinde yalnız taşra değil, büyük şehrin insanın yüreğini sıkıştıran sıkıntısı da vardır. Fakat her şeyin ötesinde 'bizden' bir ruh konuşur. Anadolu'nun irfanıyla, inancıyla, mizahıyla ve merhametiyle... Severek izlediğimiz Gönül Dağı dizisiyle adını daha çok duyduğumuz ve daha da uzun yıllar inşallah duyacağımız, Bozkırda Altmışaltı, Ah Mercimeğim kitaplarının yazarı, Yozgat'ın ve hepimizin abisi Mustafa Çiftci ile yazmak, anlatmak, hikâye ve memleket üzerine samimi bir söyleşi gerçekleştirdik.

Buyurun efendim sohbetimize...

Kelimenin ruhuna sadık kalan yazarlardansınız siz. Hikâyenizde ne zaman bir pencere açılrsa, oradan bize ait bir rüzgâr eser; taşranın sararmış duvarlarından, anne eliyle serilmiş sofrâ örtülerinden, gözünü yere indiren çocuklardan bir ses gelir. Kaleminizin her birimizi şahit tutan kuvvetli bir imanı, susarak dua eden mahcup bir tarafı var. Edebiyatı yalnızca estetik bir uğraş değil, aynı zamanda kalbi diri tutma biçimi olarak gördüğünüzü hissediyorum. Bu söyleşide de o biçimin izini birlikte aramak istiyorum. Kıymetli vaktinizi ve kelimelerinizi bizlere ayırdığınız için size çok teşekkür ediyorum.

Mustafa Hocam; hikâye anlatmaya olan ilginizi ve bunu ilk keşfetmenizi sormak istiyorum. Bu fark edişin arkasında bir olay, anlatıcı bir aile büyüğü ya da içinizden gelen bir çağrı var mıydı?

Ben hikâye anlatmaya nasıl başladığımı anlatmadan evvel güzel sözleriniz için müteşekkirim...

Anlatma meselesi hep vardı. Çocukken de anlatırdım. Çocukluğumda ve daha sonra yıllarca annemi ve dedemi dinleyerek anlatmanın ustalarının yanında bulundum. Dedem 1914 doğumluydu. Görmediği harp, darp, kıtlık, hastalık kalmamıştı. Dedem, ölmeden evvel her askerî darbeyi görmüştü. Bir tek 15 Temmuz'u göremedi. Annem de hem yaşı hem kuvvetli sezgisiyle bana yol çizdi. Sezgisi onun kadar kuvvetli kimseyi henüz tanımadım. Sezginin; akıldan, ilim öğrenmekten daha kuvvetli bir yanı var. İlham gibi bir hissiyat. Ve ben ikisini de dinleyerek hissetmenin nasıl kıymetli olduğunu anladım diyebilirim.

Hikâyelerinizdeki insanlar bizim çocukluğumuzdan, sokağımızdan, camimizin avlusundan fısıldar gibi... Bu sesin, bu tanıdıklığın kaynağı nedir sizce? Ve yazar bu tanışıklığı kaybettiğinde neyi kaybeder?

Bu tanışıklığı kaybetmek ölmek gibi bir şey. Zaten bir nefeste olmamış bu tanışıklık, yıllar sürmüş biriktirmek ama biriktirdiğinin farkında olmadan yapılmış bir his yükleme si bu. Allah elimizden almasın.

İnanç hikâyelerinizde yüksek sesle konuşmaz, ama hep oradadır; pişmanlıkta, tevazuda, tebessümde. Yazarken inancımızı ve değerlerimizi merkeze koymak, sorumluluk duygusuyla kalemi eline almak... Sizce bu yaklaşım yazarı sınırlandıran bir dikkat mi, yoksa yazıya kimlik ve yön kazandıran bir derinlik mi getirir?

İnsanda fazilet (iyilik) hissi Allah korkusundandır. Bu korku hayâ etmek gibi bir sırlı iş. Utanmak da iman alametidir. Bunların çerçevesinde yaşamak ve yazmak zorundasın. Ne kadar yaşayabildiğin ve yazabildiğinin hesabı, kıyamette ortaya çıkacak. Ama şunu söylemem şart: Müslüman sanatçı olmak kısıtlanmak değil aksine kanatlanmaktır. İmanı olan demiri sağlam yere bağladığından istediği kadar açılabilir. Bu konuda sanki iman insanı kısıtlarmış gibi bir algı var. İyi düşünsünler. İman bize kafes değil, kanattır.

Anadolu irfanı, sık sık modern dille çarpıştırılır. Sizce irfan dediğimiz şey bir bilgi midir, yoksa yaşanmışlığın damıtılmış hali mi? Bilmek tek başına yetmez, bu malum. Anadolu irfanından bahsederken istihzalı bir dil kullanmaları cehalet değilse nedir?

Hem bilgi hem his olarak ve yaşanarak devam ettirilen bir bilinçten bahsediyoruz. Anadolu irfanının kendini koruma mekanizması yok zann ediyorlar. Bu bir akıştır. Bazen cemiyette farklı yüzleriyle görünür bazen yerin altına çekilen sular gibidir. Hemen görülmez. Lakin akmaya devam eder. Yaşadığımız devirde ise yer altından akmaya devam ediyor.

Hikâyelerinizde hüznün ve tebessüm çoğu zaman kol kola yürür. Bu mizah, hayatın neresinden doğuyor sizce? Gülmek, bizim insanımıza nasıl bir direnç verir?

Biz dalga geçmek değil muhabbet etmek derdindeyiz. Nasıl ki yaşarken sınırlarımız bizi diri tutar mizah yaparken sınırlarımızın olması da bizi uyanık tutar. Mizah yaparken uyanık olmak lazımdır. Gaflet uykusuna dalıp mizah yapıyorum diye herkese iğneler batıran dalgacı bir tip oluruz maazallah.

“Taşrada yaşamak” sizce artık bir iç mekân hâli mi? Şehirde yaşayıp taşralı kalmak ya da taşrada yaşayıp modernleşmek mümkün mü?

Modernlik artık yakamızdan düşsün. Modern olmak hevesiyle hep sermayeden yedik. Geride kalan bir irfanımız var ona sarılmak hem sımsıkı sarılmak zorundayız, yoksa dağılırız.

Okurunuzla görünmez bir bağ kurduğunuzu hissediyoruz. Anlatmaktan çok hatırlatmakla ilgilendiğiniz oluyor mu? En çok neyin unutulmamasını isterdiniz?

Muhabbet unutulmasın derim de gerek yok. Çünkü muhabbetin beslendiği, barındığı yer kalp oluşu için ona bir şeycik olmaz unutulmaz

Edebiyat, yazan kişinin dünyaya ve insana karşı duruşunu taşır mı sizce? Yazmak sizin için bir tanıklık biçimi mi, bir sığınak mı?

Herhalde sığınaktır. Öyle dimdik ayakta duracak, duruş sergileyecek bir iç disiplinim yok. Halbuki ne çok isterdim disiplinli bir adam olmayı. Tek sürekliliğim sevdiklerimi pek çok ve hep sevmemdir. Az sevmeye razı değilim. Sonunda çok kırılısam da çok sevmek taraftarıyım

İnsan ruhunu bu kadar sade, derin ve hakiki anlatabilmek için yazara ne lâzım gelir? Sükût mu, gözlem mi, kendi içine bakmak mı, dua mı?

Ben dediğiniz gibi böylesi metinler yazabiliyor muyum hâlâ emin değilim. Aklımın yettiğini yazıyorum. Poz yapmamaya çalışıyorum. Gücümün yetmediği meselelere girmiyorum ve bunu da açıkça söylüyorum. Ben uzman değilim, akademisyen, gazeteci, öğretmen, abi, hoca değilim. Ben sadece hikâye anlatmayı, okumayı seviyorum o kadar! Emin olun, o kadar yani...

Ah
Mercimeğim
Mustafa Çiftci

Bugünün edebiyat ortamını nasıl buluyorsunuz? Dergiler, yayınevleri, okur-yazar ilişkisi bakımından sizi sevindiren ya da düşündüren yönleri neler? Takip ettiğiniz dergiler, beğendiğiniz kalemler var mı?

Yaşadığım yer itibariyle bu soruya cevap verecek yetkinlikte değilim. Herkese her daim selamet diliyorum

Kültürel dönüşümün hızlandığı bir çağda yaşıyoruz. Gelenekle bağlarımız zayıflarken, bu değişim sizce hikâyeye ve insana nasıl yansıyor?

Edebiyat zaten değişimin nabzını tutmakla vazifeli biraz da... Efendim edebiyata vazife biçilmez, denirse o zaman vazife demeyelim de umut diyelim. Gönül, edebiyattan hallerimizi kayıt altına almasını umuyor.

Genç yazarlara bir öğüt değil, bir dua etseniz ne olurdu bu dua?

Edebiyat onlar için salih amel olsun, iki dünyalarına afiyet getirsin....

Son olarak... Dergimizin klasik sorusunu size de sormak isterim Mustafa Hocam. Hayattaki küpeşteniz nedir?

Allah'ın rahmetidir, mağfiretidir.

Söyleşi; Serpil Özlem Uçar

